

Evropske volitve 2009 in volilna pravica

Od leta 1993 imajo državljani Evropske unije pravico, da volijo ali so izvoljeni v Evropski parlament tudi v državi članici, kjer bivajo, a niso njeni državljani. Na zadnjih evropskih volitvah leta 2004 se je število tujih volivcev povečalo, število tujih kandidatov pa zmanjšalo. Kaj obetajo naslednje volitve leta 2009? Za mnenje smo povprašali štiri evropske poslane, ki so bili izvoljeni v državi, ki ni njihova matična država.

Udeležba na evropskih parlamentarnih volitvah se nenehno zmanjšuje. Na zadnjih volitvah leta 2004 je v primerjavi z volitvami leta 1994 s 57 padla na vsega 46 odstotkov, medtem ko se je delež tujih volivcev s 5,9 povečal na 12 odstotkov. Eden izmed poglavitnih vzrokov za to je vse večja mobilnost prebivalcev v Evropski uniji. Delež tujih kandidatov ostaja še naprej neznaten – izmed 8974 kandidatov, kolikor jih je kandidiralo na zadnjih volitvah v Evropski parlament, jih je v tujini kandidiralo le 57, izvoljeni pa so bili le štirje.

In kaj pravijo evropski poslanci?

Zakaj ste se odločili, da kandidirate v državi, ki ni vaša matična država?

Daniel Strož (GUE/NGL, Češka, izvoljen leta 2004): "Odgovor je preprost. Rodil sem se na Češkem oz. v takratni Češkoslovaški in imel tudi njeno državljanstvo. Leta 1968 sem se odšel v Nemčijo, ker sem delal kot novinar v izgnanstvu, publicist in založnik. Zaradi tega so mi češkoslovaško državljanstvo odvzeli. Po razpadu sovjetskega bloka leta 1989 sem se vrnil na Češko, kjer sem imel status tujca s stalnim bivališčem. Tam sem nadaljeval s svojim političnim delom."

Ari Vatanen (EPP-ED, nekdanji finski svetovni prvak v reliju, izvoljen v Franciji leta 2004): "Tega nisem načrtoval, tako se je pač obrnilo v življenju. Tam se vse vrti okrog postavljanja mostu, in danes imam v rokah pač malo večje kladivo."

Ali dejstvo, da ste bili izvoljeni v državah, ki niso vaše matične, kako vpliva na vaše delo poslanca?

Willem Schuth (ALDE, izvoljen v Nemčiji leta 2004): "Doma se počutim tako v nemški kot nizozemski kulturi. To je tudi velika prednost za mojo volilno okrožje, kajti Nižja Saška meji na Nizozemsko."

Daniel Strož: "Imam občutek, da češki državljani moje politične izkušnje, ki sem jih pridobil v Zahodni Evropi, spoštujejo. Jasno pa je, da tesno sodelujem s svojimi nemškimi kolegi, in sicer ne zgolj s tistimi iz svoje politične skupine."

Monica Frassoni (Zeleni, Italijanka, leta 1999 izvoljena v Belgiji, leta 2004 pa v Italiji): "Da si lahko evropski poslanec v različnih državah članicah, sem zmeraj videla kor

resnično dodano vrednost.«

Sorazmerno malo evropskih državljanov voli ali kandidira v državi, kjer stalno prebivajo, ki pa ni njihova matična država. Zakaj je temu tako?

Willem Schuth: "Ljudje, ki živijo v drugi državi članici EU, pogosto ne poznajo tamkajšnjega političnega okolja, kajti razlog za njihovo selitev je običajno povezan z delom. Zato je treba pospešiti in omogočiti politično integracijo. V posameznih državah bi morale tudi politične stranke bolj odprto pristopiti k evropskim državljanom, pri oblikovanju svojega političnega programa pa biti bolj proaktivne in proevropske."

Ari Vatanen: "Vzroka za nizko udeležbo na volitvah sta lenoba in pomanjkanje zavedanja o volilnih možnostih. Kandidatura tujcev je skoraj nemogoča, kajti politiki želijo obdržati svoje stolčke in zato v tujcih vidijo zgolj zlobneže. Menim, da smo vsi del ene človeške družine in da okorne meje upočasnjujejo napredek človeštva."

Monica Frassoni: "Verjamem, da je to vprašanje informiranja, interesa in poznavanja političnega življenja v državi gostiteljici, pa tudi pomanjkanja zavedanja o evropskih vrednotah v Evropskem parlamentu."